

Økonomiske coronatiltag

Frigivelse af indefrosne feriepenge kan skabe 26.500 job

Ved at udbetale danskernes indefrosne feriepenge vil man kunne øge forbruget. Omregnet til beskæftigelse vil det svare til ca. 26.500 job, hvis danskerne ligesom ved SP-pengene forbruger 60 pct. af udbetalingen. Også tilbagebetaling af for meget betalt boligskat og flere renoveringsprojekter gennem Landsbyggefonden vil skabe flere tusinde job. I alt giver tiltagene et beskæftigelsespotentiale på mindst 49.000 job og et overskud på den offentlige saldo på 67,5 mia. kr.

af Analytiker **Sofie Holme Andersen** og Cheføkonom **Erik Bjørsted**

23. april 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Frigivne feriepenge vil sandsynligvis skabe mindst 26.500 jobs. Tilbagebetaling af for meget betalt boligskat vil sandsynligvis skabe mindst 4.900 job. Flere renoveringer gennem Landsbyggefonden vil sandsynligvis skabe ca. 17.600 job.
- I alt er der en forventet beskæftigelseseffekt af de tre tiltag på mindst 49.000 job.
- De penge, der frigives til forbrug, vil primært komme servicebranchen til gode, herunder særligt detailhandlen, men også industrien og byggebranchen vil få flere job.
- De tre tiltag kan give et overskud på den offentlige saldo på mindst 67,5 mia. kr.

Kontakt

Analytiker

Sofie Holme Andersen

Mobil 61 27 54 28

sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

Mobil 50 73 71 34

jk@ae.dk

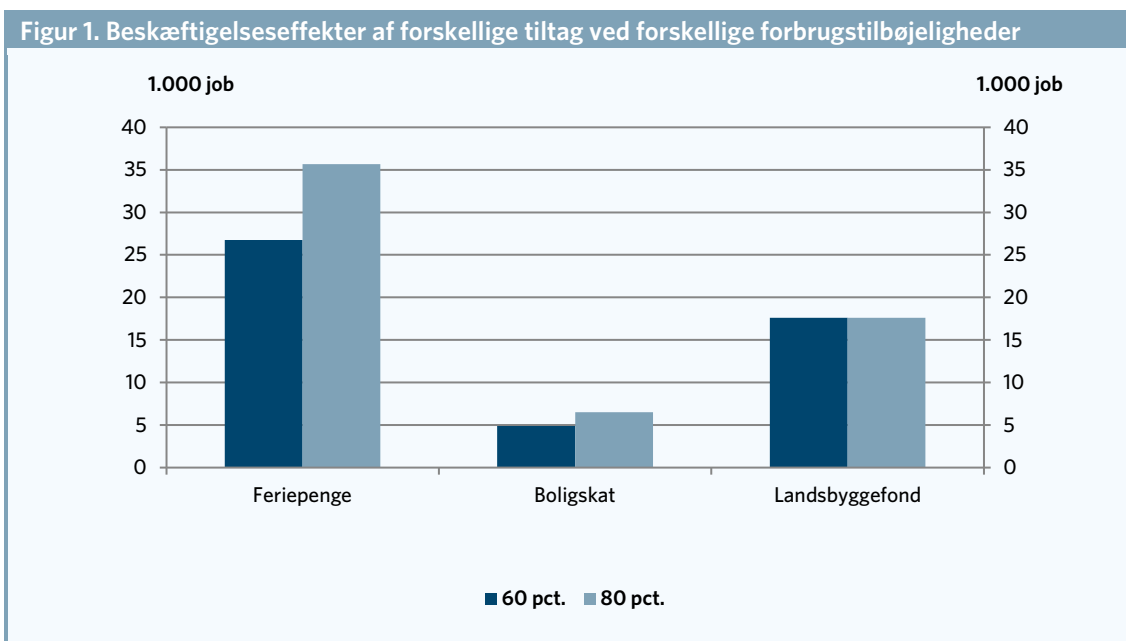
Økonomiske tiltag efter coronakrisen kan skabe mindst 49.000 job

Store dele af dansk økonomi er lukket ned eller er stærkt økonomisk pressede pga. coronakrisen. Når den sundhedsmæssige krise er overstået, skal der derfor sættes gang i økonomien igen. Foreløbig har Christiansborgs hjælpepakker holdt hånden under erhvervslivet og beskæftigelsen, men når økonomien skal tøs op igen, bliver der behov for andre tiltag.

Denne analyse beskæftiger sig med tre forskellige tiltag. De to af dem forventes at øge forbruget betragteligt, mens det sidste indebærer renovering af almene boliger.

Det drejer sig om at frigive indefrosne feriepenge, at tilbagebetale for meget betalt boligskat samt at give Landsbyggefonden lov til at øge renoveringen af de almene boliger. Samlet set vil disse tiltag – som defineres nedenfor – kunne give 49.000 job på kortere sigt.

Det fremgår af Figur 1, at det klart mest potente forslag er frigivelsen af de indefrosne feriepenge. Det skyldes primært, at feriepengestødet er meget større end de øvrige stød.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Beregningerne her tager udgangspunkt i input-output-systemet. Dermed tages der højde for forsyningskæder. Når f.eks. forbruget af tøj stiger, så skal detailhandlen købe mere ind og modtage mere tøj, hvilket igen betyder, at engroshandlen og transportbranchen vil få mere omsætning. Dermed vil beskæftigelsen ikke kun stige i detailhandlen, men også andre steder i økonomien. Det bemærkes her, at afledte forbrugseffekter ikke er regnet med. Afledte forbrugseffekter betyder, at de ekstra beskæftigede, der kommer ved disse tiltag, formentlig også ville øge deres forbrug, f.eks. hvis de gik fra ledighed til beskæftigelse. Det ville give yderligere forøget produktion og dermed flere beskæftigede. De 49.000 job er således et underkantsskøn.

Frigivelse af indefrosne feriepenge kan give 26.500-35.500 job

Det første tiltag, vi har regnet på, er at frigive de indefrosne feriepenge. Det står endnu ikke helt klart, hvor mange feriepenge der vil blive indefrosset (bl.a. fordi indefrysningsperioden går til og med 31.

august 2020), men der tales om et beløb i omegnen af 100 mia. kr. Mange af pengene står pt. hos virksomhederne, og der skal derfor findes gode løsninger, f.eks. at staten låner virksomhederne pengene, indtil de skulle have været udbetalt, hvis frigivelse af pengene til lønmodtagerne ikke skal blive til en kæmpe likviditetsudfordring for virksomhederne.

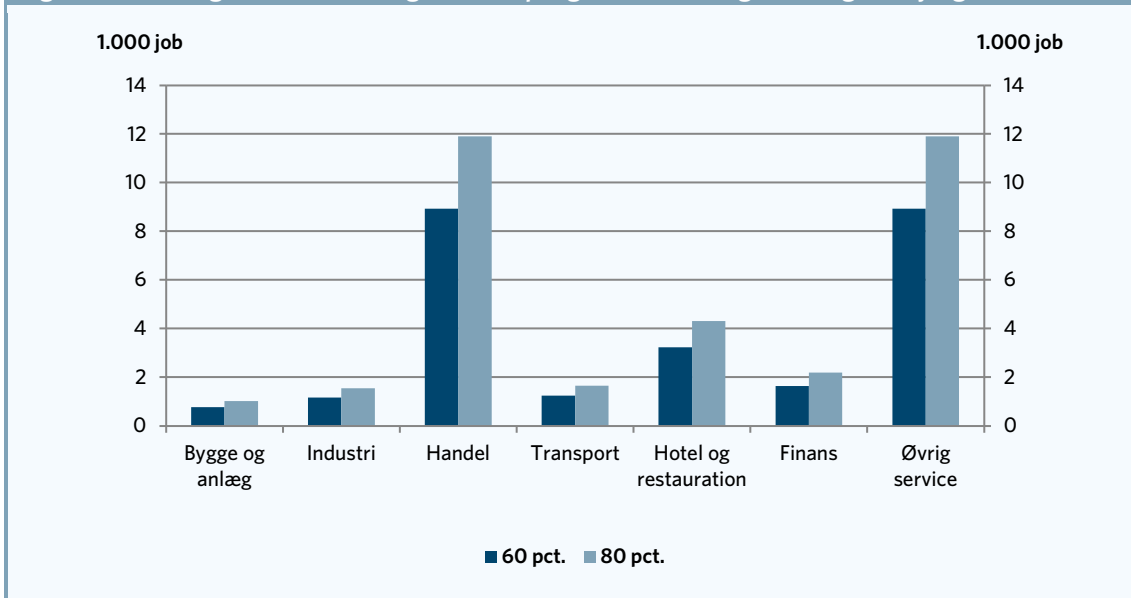
Da der skal betales skat af de udbetalte penge, regner vi forsigtigt med, at 55 mia. kr. udbetales til forbrugerne. Men ofte sparer forbrugerne også op, når de får flere penge mellem hænderne. Forskning på baggrund af udbetalingen af SP-pengene tilbage i 2009 fandt, at omkring 60 pct. af pengene blev brugt til forbrug, mens resten blev brugt på forskellige former for opsparing.¹

Så hvilken beskæftigelseseffekt vil det give, hvis det private forbrug blev øget med 33 mia. kr.? Eller hvis forbrugerne nu brugte en endnu større del (80 pct.) af deres feriepenge? Nogle af pengene bruges på serviceydelser, der primært afholdes i Danmark, men en stor del af vareforbruget er importeret, hvorfor den direkte omsætning i danske virksomheder ikke vil blive øget med det fulde privatforbrug.

Samlet set vil en forbrugstilbøjelighed på 60 pct. af de 55 mia. kr. give 26.500 flere beskæftigede, mens en forbrugstilbøjelighed på 80 pct. vil give 35.500 flere beskæftigede. De ekstra beskæftigede vil fortrinsvist være at finde i servicebrancherne. Det fremgår af Figur 2.

Ved en forbrugstilbøjelighed på 60 pct. vil der blive 750 ekstra job i bygge- og anlægsbranchen, 1.150 ekstra job i industrien og 24.000 ekstra job i servicebranchen, herunder står handel for ca. 9.000 ekstra job.

Figur 2. Beskæftigelseseffekt af frigivne feriepenge ved forskellige forbrugstilbøjeligheder

Anm.: Øvrig service dækker over både privat og offentlig service. Beskæftigelse fra øvrige brancher (landbrug, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed) er ikke medtaget.

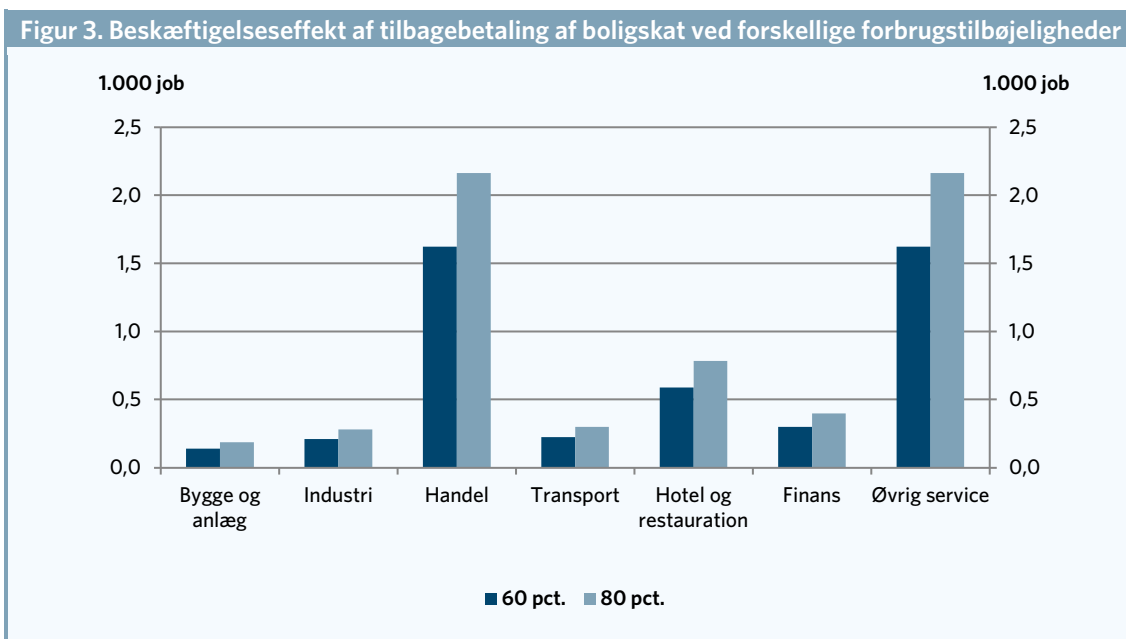
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

¹ Kreiner, C. T. et. al.: *Liquidity Constraint Tightness and Consumer Responses to Fiscal Stimulus Policy*. American Economic Journal: Economic Policy 2019, 11(1): 351-379 <https://doi.org/10.1257/pol.20140313>

Tilbagebetaling af for meget betalt boligskat kan skabe 4.900-6.500 job

Den anden beregning omhandler tilbagebetaling af for meget betalt boligskat. Skatteministeriet regner med at skulle betale 14 mia. kr. i for meget betalt boligskat tilbage fra midten af næste år. En fremrykning af denne tilbagebetaling vil også kunne stimulere forbruget. Som et forsigtigt bud, så man kan udbetale dem, før de nye vurderinger er helt på plads, regner vi med en udbetaling på 10 mia. kr. Derudover regnes beskæftigelseffekten præcis ligesom for feriepengene.

Ved en forbrugstilbøjelighed på 60 pct. vil der blive skabt knap 4.900 ekstra job, mens en forbrugstilbøjelighed på 80 pct. giver knap 6.500 ekstra job. Igen er der flest job i servicebrancher som handel og øvrig service, hvilket fremgår af Figur 3.

Anm.: Øvrig service dækker over både privat og offentlig service. Beskæftigelse fra øvrige brancher (landbrug, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed) er ikke medtaget.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

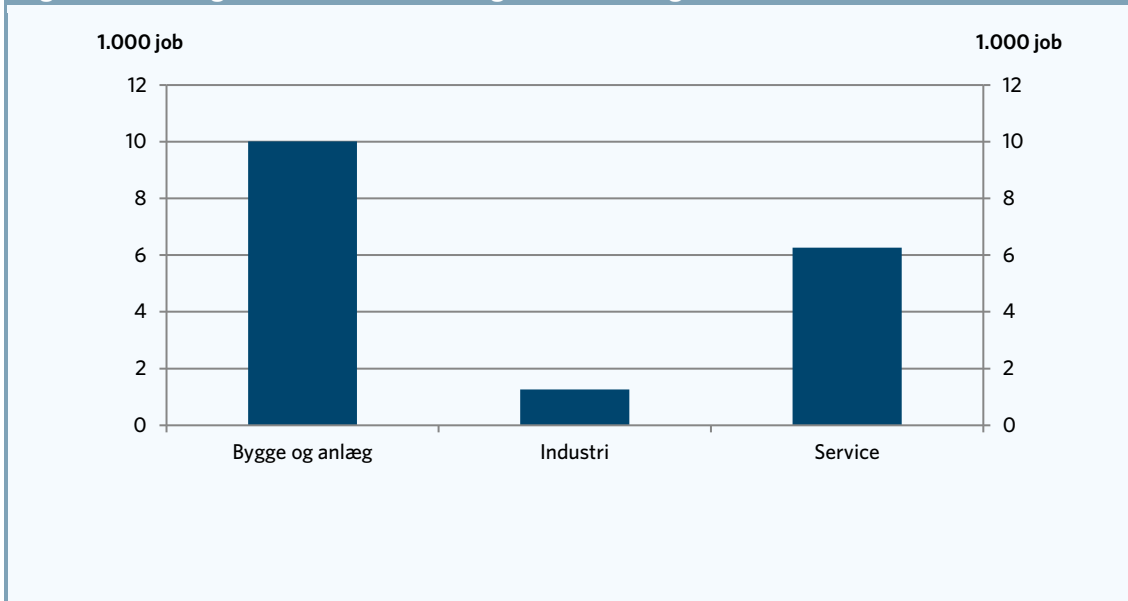
Renovering af almene boliger kan give 17.600 job

Det tredje tiltag vedrører Landsbyggefonden, der pt. har projekter liggende klar for ca. 18 mia. kr., hvoraf størstedelen vil kunne igangsættes inden for én til to måneder.

Ligesom for forbruget vil ikke alle pengene, der skal bruges på renoveringen, gå til danske firmaer – f.eks. skal der betales moms af byggematerialer. Således er det omkring 80 pct., der kommer ud som direkte omsætning i virksomheder. Dette vil give en øget beskæftigelse på 17.600 job.

I modsætning til de to andre beregninger er det her byggeriet, der primært trækker beskæftigelsen. Det ses af Figur 4, at byggeriet får 10.000 flere job.

Figur 4. Beskæftigelseseffekt af renovering af almene boliger

Anm.: Service dækker over både privat og offentlig service. Beskæftigelse fra øvrige brancher (landbrug, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed) er ikke medtaget.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Tiltagene giver positive effekter for statskassen

Den direkte konsekvens på de offentlige finanser af de tre tiltag er dels den udgift der er forbundet med at fremrykke tilbagebetalingen af boligskatten (10 mia. kr.), og dels fremrykning af de skatteindtægter som kommer fra udbetalingen af de indefrosne feriepenge (45 mia. kr.). De direkte konsekvenser for de offentlige finanser på kort sigt er altså et plus på 35 mia. kr.

Den mellemfinansiering staten påtager sig for på vegne af arbejdsgiverne at udbetale de indefrosne feriepenge vil øge gælden, men det vil ikke påvirke den offentlige saldo.²

Investeringerne i regi af Landsbyggefonden påvirker heller ikke den offentlige saldo. De 18,4 mia. kr., som kan bruges på investeringer, er nemlig Landsbyggefondens egne penge. Det er private investeringer, men politikerne bestemmer, hvor mange penge Landsbyggefonden må anvende. Det skyldes, at man ikke vil have, at der bliver skruet for højt op for investeringerne i gode tider, da det ville kunne udløse en overophedning. Lige nu skønnes BNP dog at ligge 23 procent under sit normale niveau, og vi er derfor ikke i nærheden af en overophedning.

Udover de direkte effekter er der også afledte effekter af tiltagene på de offentlige finanser.

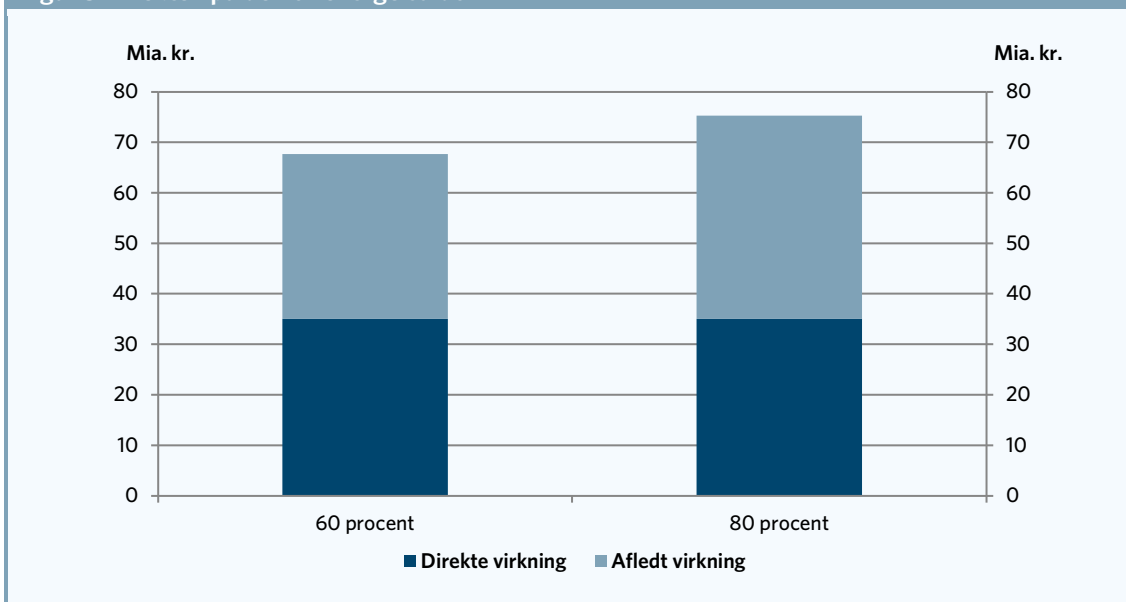
Dels skaber tiltagene job, som giver flere skatteindtægter fra lønindkomst og medfører færre udgifter til overførselsindkomst. Dels vil det øgede forbrug også medføre flere moms- og afgiftsindtægter.

De afledte effekter på de offentlige finanser af de tre tiltag kan beregnes i ADAM og er vist i Figur 5 (den lyseblå del af søjlerne). Som i de foregående regneeksempler er der regnet med en forbrugstilbøjelighed på 60 procent og 80 procent.

² Når udbetalingen af feriepenge ikke påvirker den offentlige saldo, skyldes det, at udbetalingen finansieres af en fordring på arbejdsgiverne, som man indregner i saldoen, allerede når pengene udbetales. Det er parallelt til den måde, man før har indregnet indefrosset ejendomsskat i saldoen.

I eksemplet med en forbrugstilbøjelighed på 60 procent forbedres den offentlige saldo med godt 67,5 mia. kr., heraf godt 32,5 mia. kr. i afledte effekter. I eksemplet med en forbrugstilbøjelighed på 80 procent forbedres saldoen med godt 75 mia. kr., dels fordi jobeffekten er større, og dels fordi forbruget stiger mere og derfor medfører flere indtægter fra moms og afgifter.

Figur 5. Effekten på den offentlige saldo

Kilde: AE på baggrund af beregninger på ADAM.

Metodeboks

Beregningerne er lavet ved at tage udgangspunkt i input-output-tabellerne fra Danmarks Statistik. Der er brugt tabellerne på 117-brancher, hvoraf den seneste er fra 2016.

Derfor er priser deflateret med BVT-deflatoren for at kunne bruges i input-output-tabellen. Efterfølgende er antallet af beskæftigede sænket med udviklingen i produktiviteten siden 2016. For begge dele er Finansministeriets fremskrivning af 2020 niveauet fra Oktober 2019 brugt.